

Vlaanderen
is erfgoed

Opheffingsdossier

Voormalige fabriek Textiles d'Eecloo in Eeklo

Monument

Agentschap
Onroerend
Erfgoed

Opheffingsdossier:

Voormalige fabriek Textiles d'Eecloo, Eeklo, Zuidmoerstraat 61 –
monument (opheffing)

Onderwerp

Benaming: Voormalige fabriek Textiles d'Eecloo

Adres of ligging: Zuidmoerstraat 61, Eeklo

Dossier

Type dossier: opheffingsdossier (Gedeeltelijke opheffing)

Dossiernummer: 4.001/43005/103.1

Bescherming

Beschermd als: monument

Beschermingsbesluit: ministerieel besluit van 30 april 2004

URI Besluitendatabank Onroerend Erfgoed: <https://id.erfgoed.net/besluiten/4236>

Inventaris Onroerend Erfgoed

URI Inventaris Onroerend Erfgoed: <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/8448>

Samenvatting

De bescherming van de voormalige fabriek Textiles d'Eecloo, Zuidmoerstraat 61 in Eeklo, als monument wordt gedeeltelijk opgeheven omwille van het algemeen belang. Het gebruik van de fabriekssite als stoomvellenbereiderij heeft geleid tot een kwikvervuiling in zowel de vloer en de muren van de bedrijfsgebouwen als de bodem onder en rond de gebouwen. De graad van contaminatie laat bij een sanering in het kader van een afgesloten brownfield-convenant geen onderhouds- en restauratiewerken toe, waardoor een instandhouding van de beschermde gebouwen onmogelijk wordt. Als reminiscentie aan het industrieel verleden van de site blijft de fabrieksschoorsteen beschermd als monument.

Datum

Datum: 24/09/2024

INHOUDSTAFEL

1.	Aanleiding tot opmaak van het dossier.....	4
2.	Beschrijvend gedeelte.....	4
2.1.	Ruimtelijke context.....	4
2.2.	Historiek van het beschermde goed.....	4
2.3.	Historiek van het beschermings- en beheerdossier.....	6
2.4.	Fysieke toestand van het onroerend goed.....	7
2.5.	Juridische toestand.....	7
2.5.1.	Adres en kadaster.....	7
2.5.2.	Onroerend erfgoed.....	7
2.5.3.	Omgeving.....	7
2.5.4.	Natuur en milieu.....	7
3.	Evaluerend gedeelte.....	8
3.1.	Evaluatie van de opheffing van de bescherming.....	8
3.2.	Registratie van de erfgoedwaarden die verloren gaan.....	9
3.3.	Motivering van de afbakening van de opheffing.....	9
4.	Bronnen.....	9
5.	Bijlagen bij het inhoudelijk dossier.....	10
5.1.	Omgevingsplan.....	10
5.2.	Fotobijlage.....	10
5.3.	Documentatie.....	10
5.4.	Rapporten.....	10

1. AANLEIDING TOT OPMAAK VAN HET DOSSIER

Dit is het inhoudelijk dossier bij het opheffingsbesluit van de voormalige fabriek Textiles d'Ecloo in Eeklo. De gedeeltelijke opheffing van de bescherming vormt het antwoord op de impasse waarin de fabriekssite door een matige tot heel hoge graad van kwikvervuiling door een vroegere industriële activiteit verkeert. Deze contaminatie laat niet toe om de beschermde fabrieksgebouwen in het kader van een afgesloten brownfield-convenant te restaureren en een nieuwe invulling te geven. Om deze reden verzocht de eigenaar op 19 april 2024 bij aangetekend schrijven dan ook om de bescherming van de fabrieksgebouwen als monument op te heffen, op de fabrieksschoorsteen na die als een blijvende reminiscentie aan het industrieel verleden van de site behouden blijft.

Na onderzoek *in situ* op 22 november 2023 en in overleg met de stuurgroep van het brownfield-convenant 228 (Eeklo – Textiles d'Ecloo) werd het beschermd monument voormalige fabriek Textiles d'Ecloo voor gedeeltelijke opheffing weerhouden. Tegelijk werd gesteld dat voor de stoomketel van Mahy-makelij een beschermingsprocedure zou ingeleid worden.

Dit dossier betreft de gedeeltelijke opheffing van de bescherming van de voormalige fabriek Textiles d'Ecloo als monument.

2. BESCHRIJVEND GEDEELTE

2.1. Ruimtelijke context

De voormalige fabriek Textiles d'Ecloo is gelegen in Eeklo, meer bepaald in de Zuidmoerstraat 61.

Het beschermd onroerend erfgoed in de omgeving van de als monument beschermde voormalige fabriek Textiles d'Ecloo wordt weergegeven op een omgevingsplan in bijlage bij dit opheffingsdossier.

2.2. Historiek van het beschermde goed

Eeklo was ooit een belangrijke textielstad zoals de straatnamen Wolstraat, Katoenstraat, Vlaspad, ... vandaag nog illustreren. Dit belang weerspiegelde zich in een grote aanwezigheid van textiel fabrieken.¹ Vele zijn in de voorbije decennia echter gesloopt, waardoor nog maar een viertal textiel fabrieken geheel of gedeeltelijk bewaard zijn.

Eén daarvan is de als monument beschermde fabriek Textiles d'Ecloo, die in 1912 op een binnenterrein tussen de Zuidmoerstraat en de Euerardstraat als *'tisseranderie de coton à vapeur'* werd gebouwd door de in 1911 opgerichte *Société Anonyme Textiles d'Ecloo*. Het bedrijf was toegankelijk via een *'chemin d'exploitation'*. In de weverij, waarin veertig weefgetouwen stonden opgesteld, en de ververij werden voornamelijk linnen, gemengd linnen en katoenen stoffen verwerkt. Deze stoffen werden voornamelijk indigoblauw geverfd.²

In 1921 werden de gebouwen door de vennootschap, die vermoedelijk in liquidatie ging, verkocht aan Pierre François Suetens en zijn echtgenote Clementine Schleusner. In 1936 werd de fabrikant Alfons-Jan Schellaert-De Pau uit Wakken eigenaar van de fabrieksgebouwen. Nauwelijks een jaar later kwam het geheel ingevolge het overlijden van Alfons-Jan Schellaert-De Pau in handen van Noël Van Doorne-Gillis, een fabrikant uit Eeklo. Deze vormde het textielbedrijf om tot de stoomvellenbereiderij (of haarsnijderij) *Couperie Vandoorne-Gillis - Matières premières pout chapeleries et filatures Eclo*. In dit

¹ DE GRIJSE 2017: 78-81. Zie ook DE COCKER 2003.

² OKKERSE m.m.v. CASSIMAN 2022.

haarsnijdersbedrijf werden hazen- en konijnenvellen bewerkt waarbij huid en haar van elkaar werden gescheiden om zoveel mogelijk een kwaliteitsvol haar over te houden. Van de haren werden hoeden gemaakt. Het productieproces omvatte verschillende stappen, waarbij de vellen herhaaldelijk nat gemaakt en gedroogd werden. De vellen werden door een strijker bewerkt met strijksel (of *secret*), waarvan de samenstelling varieerde van bedrijf tot bedrijf en geheim gehouden werd. De oplossingen bevatten steeds een hoeveelheid kwiknitraat die zorgde voor gezondheidsproblemen bij de arbeiders en grondvervuiling op de sites. Het strijksel met kwiknitraat werd ter plaatse bereid in een afzonderlijk lokaal (de strijkerij of *secretage*). Het snijden van de haren van de vellen was één van de laatste stappen in het productieproces en werd veelal uitgevoerd door vrouwen. De snijdster ving het haar op op een werkblad of spiegel en gaf het op een metalen plaat aan de stukkenuittrekster die de laatste onzuiverheden wegwerkte. Naast haar zat een buikaftrekster die het buikhaar wegnam. Tot slot maakte de vliesmaakster bolletjes van het haar. Deze bollen haren of vliezen werden in papieren zakken gestopt voor de export naar hoedenmakers.

Het gebruik als stoomvellenbereiderij hield aanpassingen aan de bestaande volumes in, alsook de toevoeging van enkele nieuwe volumes. De weverij werd met vier traveeën uitgebreid en ingericht als werkplaats/snijzaal, terwijl de ververij werd ingericht als magazijn, de machinezaal als vestiaire en refter, en het ketelhuis als slijperij. Ook werd de ververij langs beide zijden ingekort door een gedeeltelijke sloop. Aan de voorzijde werd een woonhuis gebouwd en aan de kant van de weverij werd één travee gesloopt. De verbindinggang tussen de voormalige weverij en ververij werd op dat moment ook verbouwd. Vermoedelijk werden toen ook de tussenverdieping in de voormalige machinezaal gerealiseerd en de betonnen waterbak op het voormalige ketelhuis geplaatst. Achter de weverij werd een (inmiddels verdwenen) strijkerij (*secretage*) aangebouwd. Tussen de weverij en de schoorsteen werden een kolenkot en een ruimte voor een generator opgetrokken. Parallel met de machinezaal werd een nieuw volume met vier droogovens gerealiseerd. Vooraan het perceel verrees een nieuwe directeurswoning. Voor de aandrijving van de stoomvellenbereiderij werd een stoominstallatie geplaatst.³

In de daaropvolgende jaren werd het volume met droogplaatsen uitgebreid met een lokaal voor mazoutbranders. De slijperij uit 1937, ingericht in het voormalig ketelhuis, werd opgedeeld in een slijperij en een atelier voor kleine herstellingen. De snijzaal, die in de voormalige weverij was ondergebracht, werd deels ingericht als magazijn. En tussen de snijzaal en het slachthuis werd een hangaar gebouwd.⁴

In 1954 stopte de vellenfabriek *Couperie Van Doorne-Gillis* haar bedrijvigheid en liet Noël Van Doorne-Gillis de technische uitrusting verwijderen. In de plaats vestigde hij op de site een vlasvezelfabriek, waarvoor hij in 1952 een milieuaanvraag had ingediend. De machines en toestellen voor de scheikundige vlasvezelbewerking, die door elektromotoren werden aangedreven, werden geplaatst in de voormalige snijzaal, die werd uitgebreid. In de aanloop naar zijn nieuwe bedrijfsactiviteit had Noël Van Doorne-Gillis reeds in 1952 een nieuw volume laten optrekken voor de plaatsing van een stoominstallatie met Mahy-ketel (uit 1910). De vlasvezelbewerking verliep als volgt: het vlas werd scheikundig geroot en gekuist in roestvrije kuipen die voorzien waren van elektrisch aangedreven draaiende delen. De bewerkte stof werd gedroogd in een zwiermolen en nagedroogd op rekken in een geconditioneerde en geventileerde ruimte. Het afval dat voortkwam uit het roten en kuisen van het vlas werd verzameld in kommen en gerecupereerd. Het hekelen van vlas of hennep gebeurde via een lopende band met bijhorende hekeltanden. Het appreteren (of afwerken)⁵ geschiedde in een afkookbak met rechthoekige houder met schroef. Het bleken werd uitgevoerd in roestvrije kuipen.

³ OKKERSE m.m.v. CASSIMAN 2022: 73-77.

⁴ OKKERSE m.m.v. CASSIMAN 2022: 64-66.

⁵ Bij het 'appreteren' werd aan de vlasvezel meer specifiek een aantrekkelijk en glanzend uiterlijk gegeven en werd de vezel ook verstevigd.

Omstreeks 1960 buiten bedrijf gesteld, werd de leegstaande fabriek in 1961 verkocht en ingericht als opslagplaats / werkplaats van een bouwonderneming. Sindsdien werden er geen verbouwingen meer uitgevoerd aan de fabrieksgebouwen. Het woonhuis werd wel verbouwd, waarbij ter hoogte van de zijgevel een erker werd voorzien en de gevels werden bezet met een cementbepleistering.

Vanaf het laatste kwart van de 20ste eeuw nam het verval op de site steeds meer toe.

2.3. Historiek van het beschermings- en beheerdossier

Op 30 april 2004 ondertekende Vlaams minister Paul Van Grembergen het ministerieel besluit voor de definitieve bescherming van 18 monumenten in Eeklo, die - zoals de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen in haar gunstig advies van 4 maart 2004 formuleerde - als "diversiteit van bouwkundige monumenten kenmerkend zijn voor de sociaal-economische geschiedenis en de cultuurhistorische en architecturale ontwikkeling van de gemeente". Samen vormen ze een "representatieve selectie van het cultuurhistorisch belangrijk patrimonium van Eeklo".

Eén van deze monumenten is de voormalige fabriek Textiles d'Ecloo, waarvan meer bepaald het ketelhuis, de machinekamer, de schoorsteen, de weverijhallen en de ververij beschermd werden. Aanvankelijk, in de voorlopige bescherming (ontwerp van lijst), getekend op 24 april 2003, waren de aanbouwsels en de terreinen ook in de bescherming opgenomen. Als tegemoetkoming aan het bezwaar van de eigenaars in het kader van het openbaar onderzoek (van 22 mei 2003 tot en met 21 juni 2003) werden deze elementen bij de definitieve bescherming niet langer weerhouden. Daartoe werd het beschermde kadastraal perceel '1038D' ingeperkt tot '1038D deel'. De motivering van de erfgoedwaarde, de industrieel-archeologische waarde, bleef ongewijzigd. Met betrekking tot de fabriek stelde de provincie Oost-Vlaanderen in haar gunstig advies (van juli 2003) dat "niettegenstaande de intrinsieke waarde van de industrieel-archeologisch belangrijke site [...] duidelijk aangetoond wordt, ook de bewarings- en herbestemmingsmoeilijkheden van een dergelijke site mee in rekening moet worden gebracht bij de evaluatie ervan. De bescherming als monument mag een verder nuttig gebruik van de site niet hypothekeren". Ruimtelijke Ordening (Afdeling ROHM Oost-Vlaanderen) gaf in zijn advies (van 28 mei 2003) aan geen fundamenteel bezwaar te hebben tegen de bescherming van de fabriek Textiles d'Ecloo "op voorwaarde dat de bescherming een eventuele toekomstige ontwikkeling van dit binnengebied niet in de weg staat". Plannen tot ontwikkeling van dit gebied waren er toen nog niet.

Op het ogenblik van de bescherming waren de oorspronkelijke gebouwen uit 1912 nog goed herkenbaar bewaard. Enkel de ronde fabrieksschoorsteen was aan de top afgebrokkeld. Door het uitblijvend onderhoud nam het verval op de site vanaf het laatste kwart van de 20ste eeuw wel steeds meer toe.

In 2018 werden de eigenaars schriftelijk aangemaand om de nodige instandhoudingswerken uit te voeren. Vanuit de Wolstraat was vastgesteld dat het bovenste deel van het metselwerk van de schoorsteen in zeer slechte staat verkeerde. Het vertoonde grote scheuren en het voegwerk en de legmortel leken te zijn verdwenen met reëel instortingsgevaar tot gevolg. Ook was op de gebouwen met sheddaken een omvangrijke klimopbegroeiing aanwezig die deze gebouwen dreigde te beschadigen. Bij een later plaatsbezoek in hetzelfde jaar werd in aanwezigheid van twee van de vijf eigenaars vastgesteld dat ook het sheddak van de voormalige weverij op meerdere plaatsen was ingevallen en dat het buitenschijfwerk in slechte staat was en de raam- en deuropeningen niet meer wind- en waterdicht hield. In 2019 werden de eigenaars opnieuw schriftelijk aangemaand tot het uitvoeren van de nodige instandhoudingswerken.

Samen met de verwaarlozing leidde de inmiddels ook vastgestelde kwikverontreiniging tot een brownfieldconvenant, die van kracht is sinds 15 december 2021. Met betrekking tot het beschermd onroerend erfgoed verplicht het convenant de eigenaar/ontwikkelaar om

alle nodige bewarende maatregelen te nemen om verder verval tegen te gaan. Tevens voorziet de conventant dat de bodemvervuiling op het terrein duidelijk in kaart wordt gebracht om de grond vervolgens te saneren. Intussen werd het onderzoeksbureau A.M. Consult aangesteld die op basis van *in situ*-onderzoek een rapport over de vocht- en zoutanalyses in de muren en een nota over de kwikproblematiek opmaakte (toegevoegd in bijlage).⁶ Ondertussen werd ook de wildgroei op het terrein gesnoeid en werd klein gevaarlijk afval samen met twee stookolietanks verwijderd.⁷

2.4. Fysieke toestand van het onroerend goed

De fysieke toestand van het onroerend goed waarvoor dit opheffingsdossier wordt opgemaakt is vastgesteld tijdens een plaatsbezoek op 22 november 2023. De fysieke toestand is op dat moment fotografisch gedocumenteerd. Deze registratie is als bijlage bij het ministerieel besluit gevoegd en geeft een beeld van de toestand van het onroerend goed op het moment van de opheffing.

2.5. Juridische toestand

2.5.1. Adres en kadaster

De als monument beschermde voormalige fabriek Textiles d'Eecloo heeft als adres: Eeklo, Zuidmoerstraat 61.

De kadastrale gegevens vermeld in het ministerieel besluit van 30 april 2004 zijn: Eeklo, 1ste afdeling, sectie D, perceelnummer 1038D(deel). Deze kadastrale gegevens zijn sindsdien niet gewijzigd. De kadastrale gegevens van de als monument beschermde voormalige fabriek Textiles d'Eecloo werden op het ogenblik van de bescherming niet afgebakend op een plan bij het ministerieel besluit.

2.5.2. Onroerend erfgoed

De voormalige fabriek Textiles d'Eecloo is beschermd als monument (ministerieel besluit van 30 april 2004 houdende bescherming als monument, stads- of dorpsgezicht: 18 monumenten (waaronder Zuidmoerstraat 61). De fabrieksgebouwen die deze bescherming als monument uitmaken zijn het ketelhuis, de machinekamer, de schoorsteen, de weverijhallen en de ververij.⁸

Voor de als monument beschermde voormalige fabriek Textiles d'Eecloo werd in 2022 in opdracht van de eigenaar een bouwhistorisch onderzoek met waardenstelling uitgevoerd.⁹

2.5.3. Omgeving

Op het gewestplan heeft de voormalige fabriek Textiles d'Eecloo de bestemming van 'woongebied'. Er is geen BPA of RUP van toepassing.

2.5.4. Natuur en milieu

Het kadastraal perceel waarop de voormalige fabriek Textiles d'Eecloo zich bevindt (Eeklo, 1ste afdeling, sectie D, perceel 1038D) staat gekend als bodemverontreinigd (<https://bodemverontreiniging.dov.vlaanderen.be/?capakey=43005D1038/00D000>).

⁶ A.M. CONSULT 31.03.2023; A.M. CONSULT 01.09.2023.

⁷ Informatie verstrekt door Ann-Katrijn Van Hootegem, erfgoedconsument beheer agentschap Onroerend Erfgoed.

⁸ <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/8448>.

⁹ OKKERSE m.m.v. CASSIMAN 2022.

3. EVALUEREND GEDEELTE

3.1. Evaluatie van de opheffing van de bescherming

De voormalige fabriek Textiles d'Ecloo, Zuidmoerstraat 61 in Eeklo werd beschermd als monument bij ministerieel besluit van 30 april 2004, omwille van de industrieel-archeologische waarde. Deze erfgoedwaarde werd als volgt omschreven:

Het textielbedrijf is een representatief en laatste volledig voorbeeld van de kleinschalige textielbedrijven die aan het einde van de 19de en 20ste eeuw in Eeklo ontstonden, en die een fase kenmerken waarin de textielnijverheid in Vlaanderen over secundaire en landelijke gemeenten uitwaaierde. Op kleine schaal zijn hier al de gebouwen van een dergelijk bedrijf aanwezig: de aandrijf- en energie-eenheid (ketelhuis en machinekamer), de weverijhallen onder zaagdaken, en de afwerking (in dit geval ververij). Deze gebouwen zijn opgebouwd in een voor deze periode representatieve bouwstijl en met representatieve constructietechnieken.

De voormalige fabriek Textiles d'Ecloo verkeert bij gebrek aan onderhoud sinds de bescherming in een slechte bouwfysische toestand. Intussen is kwikverontreiniging vastgesteld, zowel in de vloeren en muren van de bedrijfsgebouwen als in de bodem onder en rond de gebouwen, als gevolg van de vestiging van een stoomvellenbereiderij (of haarsnijderij) op de fabriekssite tussen 1921 en 1954. De concentraties van de contaminatie van kwikhoudende zouten variëren van matig tot heel hoog. Door de vermenging van het metallisch kwik met salpeterzuur of zoutzuur en water ontstaat er een kwiknitraat- of kwikchlorideoplossing. Dit kwiknitraat of kwikchloride verdampt niet maar is goed oplosbaar in water, waardoor het zich vrij gemakkelijk in vochtige muren en de bodem kan verspreiden. Door materialen die kwikverbindingen bevatten, te bewerken (in de zin van bijvoorbeeld boren, zagen, schuren en slijpen) komen de kwikverbindingen in dat materiaal mee met het stof van de bewerking in de lucht. Kwikverbindingen kunnen daarbij dan ook ingeademd worden of opgenomen worden door ingestie van met stof besmet voedsel of drank. Dit is niet alleen een onmiskenbaar probleem bij de uitvoering van restauratie- en verbouwingswerken, maar ook daarna kan bij onderhouds- en aanpassingswerken niet uitgesloten worden dat kwikverbindingen alsnog vrijkomen.

Voor bodemvervuiling bestaan er normen en beproefde en gehomologeerde analysetechnieken en zijn de saneringsmaatregelen duidelijk afgelijnd en relatief eenvoudig. Voor kwikvervuiling in muren is dit echter niet zo. Normen met betrekking tot het gevaar dat een bepaalde concentratie van kwik in muren van gebouwen in een van zijn oxidatietoestanden oplevert, zijn nog niet vastgelegd. Daarvoor zijn er vandaag nog te weinig data uit gebouwde contexten voorhanden. De enige bij de gegeven problematiek aansluitende norm is het *besluit van de Vlaamse regering van 17 februari 2012 tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen*. Bijlage 2.3.2 bij dit besluit vermeldt een maximum concentratie van 5 ppm voor het hergebruik van afvalstromen als of in bouwmaterialen. Met deze norm als houvast betekent dit: als grondstoffen voor bouwmaterialen maximum 5 ppm kwik mogen bevatten, de afgewerkte bouwmaterialen ook nooit meer dan 5 ppm zullen bevatten. De reeds uitgevoerde metingen op bouwmaterialen in de haarsnijderij op de fabriekssite Textiles d'Ecloo geven lokaal vrij ernstige contaminaties aan, met waarden tot 1000 ppm Hg (kwik) op droge stof. Bij een verkennend onderzoek in 2023 werden zo goed als mogelijk verspreid over de fabriekssite monsters genomen.¹⁰ Bij de 12 onderzochte stalen, genomen in 2023, blijken er 10 boven de norm te zitten. Ongetwijfeld mag gesteld worden dat met een gericht onderzoek naar de hotspots de ernst van de vervuiling alleen maar stelliger wordt.

Het veelvuldig en rijkelijk overschrijden van de als houvast gehanteerde 5 ppm norm laat niet toe om via restauratie het behoud van de muren van de als monument beschermde

¹⁰ CLEEMPUT 2023.

gebouwen te verzekeren. Andere remediërvormen dan het slopen van de gecontamineerde gebouwen, gevolgd door een reconstructie die zeer zwaar ingrijpt in de authenticiteit van de beschermde gebouwen, zijn dan ook niet voorhanden.¹¹

Artikel 6.2.1, 3° van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 stelt dat de Vlaamse regering een besluit tot definitieve bescherming geheel of gedeeltelijk kan opheffen omwille van het algemeen belang.

Ondanks de zeer slechte bouwfysische toestand waarin de voormalige fabriek Textiles d'Ecloo verkeert, hebben de als monument beschermde fabrieksgebouwen hun industrieel-archeologische waarde behouden. De zware kwikvervuiling die op de fabriekssite niet alleen in de bodem rond en onder de gebouwen maar ook in de vloer en de muren van de gebouwen is vastgesteld, laat echter geen actief onderhoud van het beschermd onroerend goed toe zonder ernstige risico's voor de volksgezondheid. De omwille van het algemeen belang noodzakelijke sanering van de voormalige fabriek Textiles d'Ecloo, uit te voeren binnen een sinds 15 december 2021 van kracht zijnde brownfieldconvenant, laat met andere woorden niet langer een beschermd statuut toe voor het ketelhuis, de machinekamer, de weverijhallen en de ververij van de voormalige fabriek. Met het behoud van de schoorsteen als beschermd monument en de vooropgestelde bescherming van de Mahy-stoomketel als monument wordt geopteerd voor de bewaring van twee beeldbepalende relictten die herinneren aan het industriële verleden van het binnengebied waarin de voormalige fabriek Textiles d'Ecloo zich bevindt. De procedure voor de bescherming van de Mahy-stoomketel als monument werd in het voorjaar 2024 samen met de procedure voor gedeeltelijke opheffing van de fabrieksgebouwen opgestart.

3.2. Registratie van de erfgoedwaarden die verloren gaan

De inhoudelijke verslagen bij het beschermings- en opheffingsdossier en de bouwhistorische studie opgemaakt in opdracht van de eigenaar registreren de erfgoedwaarden die verloren zijn gegaan voldoende.¹² Er zijn bijgevolg geen bijkomende maatregelen vereist.

3.3. Motivering van de afbakening van de opheffing

De bescherming als monument van de voormalige fabriek Textiles d'Ecloo, Zuidmoerstraat 61 in Eeklo, wordt gedeeltelijk opgeheven. Het kadastrale perceel gevat door de opheffing is opgenomen in artikel 2 van het ministerieel besluit.

4. BRONNEN

Archiefbronnen

ARCHIEF ONROEREND ERFGOED (VAC Gent), beschermings- en beheersdossiers, doos OE/OVL/BES/0670 – 1125 (deel), doos OE/OVL/BES/0669 – 1125/1, doos OE/OVL/BES/0669 – 1125/2, doos OE/OVL/BES/0671 – 1125 (deel) en doos OE/OVL/BES/0672 – 1125/3, 1126.

Literatuur

BOGAERT C. & LANCLUS K. 2002 – *Katoenfabriek Textiles d'Ecloo* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/53684> (geraadpleegd dd. 07/11/2023).

¹¹ CLEEMPUT 2023.

¹² OKKERSE m.m.v. CASSIMAN 2022.

Opheffingsdossier: Voormalige fabriek Textiles d'Ecloo, monument

A.M. CONSULT 2023 – *Nota over de kwikproblematiek in de voormalige haarsnijderij in Eeklo*, Sint-Pauwels: 5 pp.

A.M. CONSULT 2023 – *Textiles d'Ecloo. Rapport over vocht- en zoutanalyses in de muren*, Sint-Pauwels: 14 pp.

DE COCKER F. 2003 – *Le petit Verviers: de textielindustrie in Eeklo (1794-1940)*, Eeklo: 240 pp.

DE GRIJSE V. 2017 – *Textiel. Groots verleden, beloftevolle toekomst*, Leuven, Davidsfonds: 191 pp.

OKKERSE S. m.m.v. CASSIMAN A. 2022 – *Textielfabriek 'Textiles d'Ecloo'. Bouwhistorisch onderzoek en waardenstelling*, Oudenaarde, onuitgegeven studie (in opdracht van de eigenaar): 90 pp.

5. BIJLAGEN BIJ HET INHOUDELIJK DOSSIER

5.1. Omgevingsplan

5.2. Fotobijlage

De fotoregistratie van de fysieke toestand, gevoegd als bijlage bij het ministerieel besluit, bevat alle relevante foto's voor dit dossier. Er is geen afzonderlijke fotobijlage bij het dossier gevoegd.

5.3. Documentatie

De documentatie bij het inhoudelijk opheffingsdossier bevat bijkomend materiaal zoals kaarten, postkaarten, archiefphoto's, bouwplannen, kadastrermutaties, hoogtemodellen, e.d. dat het dossier verder onderbouwt of illustreert.

5.4. Rapporten

a) A.M. CONSULT 31.03.2023 – *Textiles d'Ecloo. Rapport over vocht- en zoutanalyses in de muren*.

b) A.M. CONSULT. 01.09.2023 – *Nota over de kwikproblematiek in de voormalige haarsnijderij in Eeklo*.